

Kommunstyrelsen

Tid: Måndagen den 19 oktober 2026 kl. 15:00-15:10

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Beslutande: Se sidan två

Övriga deltagare: Se sidan två

Utses att justera: Anders Ågren (M)

Sekreterare: Digital signatur §§ 177
Tomas Jakobsson

Ordförande: Digital signatur
Hans Lindberg

Justerare: Digital signatur
Anders Ågren

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-10-19

Anslaget har satts upp: 2026-10-22

Anslaget tas ner: 2026-11-13

Förvaringsplats: Digitalt i kommunstyrelsens diarium

Underskrift: Digital signatur
Therese Stellén

Beslutande

Hans Lindberg (S), ordförande

Anders Ågren (M), 1:e vice ordförande

Janet Ågren (S), 2:e vice ordförande

Tomas Wennström (S)

Moa Brydsten (S)

Mikael Berglund (S) tjänstgörande ersättare i stället för Andreas Lundgren (S)

Charlotta Westerlund (S)

Lena Andersson (M)

Bore Sköld (V)

Åsa Bäckström (-)(V) tjänstgörande ersättare i stället för Ellen Ström (V)

Mattias Larsson (C)

Lars Forsgren (SD)

Mariam Salem (MP)

Maria Lindvall (-)(L)

Anders Sellström (KD)

Ej tjänstgörande ersättare

Christina Bernhardsson (S)

Lena Karlsson Engman (S)

Elmer Eriksson (M)

Igor Hell (M)

Ulrik Berg (M)

Markus Pakola (SD)

Arvid Lundberg (MP)

Hanna Lundin Jernberg (L)

Tjänstemän

Elin Pietroni, stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Fredrik Lundberg, vd Umeå Kommunföretag AB

Mattias Mitz, presskommunikatör

§ 177

Diariennr: KS-2026/00542

Delårsrapport januari-augusti 2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Umeå kommunkoncerns resultat till 1 000 mnkr

att fastställa Umeå kommuns resultat till 534 mnkr

att fastställa styrelse och nämnders budgetavvikelse till 285 mnkr

att fastställa Umeå kommuns delårsrapport för perioden januari – augusti 2026

att ärendet hanteras med omedelbar justering.

Ärendebeskrivning

Resultat - utfall, budgetavvikelse och prognos

I kommunstyrelsens delårsrapport för perioden januari till augusti redovisas ett positivt resultat för kommunkoncernen som uppgår till 1 000 mnkr (miljoner kronor), vilket är en ökning med 253 mnkr i jämförelse med samma period föregående år. Förändringen beror främst på värmeverksamheten i energibolaget, där ökade volymer och högre elpriser har bidragit till resultatförbättringen. Även kommunens kraftverksamhet har påverkat resultatet positivt. Försäljningen av färjetrafikens driftbolag i början av året har gett en positiv engångseffekt på resultatet i kommunkoncernen.

Kommunens resultat uppgår till 534 mnkr, vilket är en ökning med 77 mnkr jämfört med samma period föregående år. Förändringen består främst i ökade intäkter från kraftverksamheten.

Kommunens resultat innebär en positiv budgetavvikelse på 220 mnkr för perioden. Från år 2025 har resultatkravet höjts till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket speglar sig i budgeten. Budgetavvikelsen beror främst på högre intäkter från kraftverksamheten, högre statliga bidrag samt lägre verksamhetskostnader än förväntat, bland annat på grund av personalrekryteringar inom omsorgs- och utbildningsverksamheterna, som tagit längre tid än beräknat men som planeras att genomföras under hösten. Samtidigt är kommunens skatteintäkter lägre än budgeterat, vilket förklaras av att konjunkturåterhämtningen gått långsammare än förväntat.

Styrelse och nämnder redovisar en positiv budgetavvikelse efter årets åtta första månader på 285 mnkr i förhållande till de budgetramar som fullmäktige fastställt.

Helårsprognosen för kommunkoncernens resultat beräknas till 918 mnkr (708 mnkr) och påverkas främst av att utvecklingen kring värmeverksamheten och kraftverksamheten fortsätter i samma takt. Kommunens prognosticerade resultat uppgår till 387 mnkr, vilket är 43 mnkr lägre än resultatet föregående år. Det prognosticerade resultatet innebär en positiv budgetavvikelse på 182 mnkr och förklaras främst av:

- högre intäkter från kraftverksamheten
- lägre verksamhetskostnader än förväntat
- bättre finansnetto än förväntat på grund av lägre upplåning
- lägre kostnader kopplat tillinterväghållning

Den prognosticerade budgetavvikelsen för kommunen motsvarar knappt två procent i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Styrelse och nämnder prognosticerar sammantaget en positiv budgetavvikelse för helåret på 276 mnkr i förhållande till de budgetramar som fullmäktige fastställt. Per sista augusti är det en nämnd som prognosticerar ett underskott på mer än en procent och mer än 1 mnkr för 2026. Det är IT-kapacitetsnämnden som har en prognos på underskott om 3 mnkr för helåret.

Investeringar - utfall, budgetavvikelse och prognos

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgår per 31 augusti 2026 till 1 771 mnkr (1 446 mnkr). Kommunkoncernens investeringar är på en högre nivå jämfört med föregående år. Både kommunkoncernen och kommunen har högre investeringsnivå jämfört med samma period föregående år.

Kommunens nettoinvesteringar för årets åtta första månader uppgår per 31 augusti 2026 till 835 mnkr (692 mnkr), vilket är 447 mnkr lägre än beslutad investeringsram. Avvikelsen beror framför allt på att fastighetsinvesteringar, investeringar i gator och vägar samt investeringar i kommunens exploateringsverksamhet har blivit försenade eller framflyttade. Budgetavvikelsen är främst bland investeringsprojekt inom gator och vägar, fastigheter inom utbildningsverksamheten, förvärv av fastigheter och bostadsrätter samt inom mark och exploatering.

Prognosen för kommunkoncernens investeringar för innevarande år beräknas till 3 318 mnkr (2 790 mnkr). Prognosen för kommunens investeringar beräknas till 1 555 mnkr (1 524 mnkr). Prognosen motsvarar 78 procent av årets ramanslag, vilket är 3 procentenheter högre jämfört med föregående år. Prognosen baseras på en högre investeringstakt de sista fyra månaderna under året.

Balanskravsresultat

Kommunens balanskravsresultat för årets åtta första månader, dvs periodens resultat justerat för realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar, uppgår till 510 mnkr. Kommunstyrelsen prognostiserar i delårsrapporten att kommunen kommer att redovisa ett positivt balanskravsresultat om 359 mnkr för helåret 2026 och bedömningen är utifrån det att kommunallagens balanskrav uppnås.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

I riktlinjen anges att "för att uppnå god ekonomisk hushållning ska respektive nämnds och bolags ändamål (grunduppdrag) vara tillgodosett inom de finansiella och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angett samt att kommunens finansiella ställning ska vara god"

I delårsrapporten görs en uppföljning av nämndernas och bolagens grunduppdrag samt uppfyllelsen för ett finansiellt mål, fyra inriktningsmål, tre personalpolitiska mål och 14 tilläggsuppdrag som kommunfullmäktige har fastställt i "Planeringsförutsättningar, budget och investeringar för 2025". Uppföljningen görs genom en sammanvägd bedömning utifrån nämndernas och styrelsens rapportering per 2026-08-31.

Uppföljningen visar att:

- Kommunfullmäktiges finansiella mål uppnås per sista augusti.
- 15 nämnder gör bedömningen att grunduppdraget uppfylls i hög grad för perioden. En nämnd bedömer att det uppfylls i viss grad.
- 12 av 15 bolag gör bedömningen att grunduppdraget uppfylls i hög grad. Två bedömer att det uppfylls i viss grad och för ett saknas bedömning.

Prognosen för helåret är att:

- Det finansiella målet uppnås vid årets slut.
- 15 nämnder bedömer att grunduppdraget kommer att uppfyllas i hög grad vid årets slut. En nämnd bedömer att det kommer att uppfyllas i viss grad.
- 12 av 15 bolag gör bedömningen att grunduppdraget kommer att uppfyllas i hög grad. Två bedömer att det kommer att uppfyllas i viss grad och för ett saknas bedömning.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer kommunstyrelsen att god ekonomisk hushållning delvis nås för kommunen och kommunkoncernen för perioden januari till augusti 2026.

Kommunstyrelsen bedömer mot bakgrund av ovanstående prognos att god ekonomisk hushållning delvis nås för kommunen och kommunkoncernen för helåret 2026.

Beslutsunderlag

Delårsrapport januari-augusti 2026

Beredningsansvariga

Malin Blom, redovisningschef

Maria Edlund, controller

Johan Holmberg Eriksson, controller

Lina Renfors, koordinator
Urban Blomdahl, budgetchef

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Beredningsansvariga

§ 178

Diariennr: KS-2026/00990

Nämndinitiativ: Skatteåterbäring för äldre och barnfamiljer; Bore Sköld (V)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att skicka nämndinitiativet till stadsledningskontoret för beredning.

Ärendebeskrivning

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2026-10-19 lägger Bore Sköld (V) rubricerat nämndinitiativ.

Skatteåterbäring för äldre och barnfamiljer

Umeå kommun väntas även i år redovisa ett betydande ekonomiskt överskott på drygt 500 miljoner kronor. Samtidigt befinner sig många kommuninvånare i en ekonomiskt ansträngd situation, där ökade levnadskostnader under de senaste åren har gjort det svårare att få hushållsekonomin att gå ihop. För pensionärer med låga inkomster och barnfamiljer med små ekonomiska marginaler kan även återkommande avgifter för kommunala välfärdstjänster utgöra en kännbar utgift.

Vänsterpartiet menar att kommunens goda ekonomiska resultat också måste komma kommuninvånarna till del. Ett stort överskott är inte ett självändamål, utan ger kommunen möjlighet att använda en del av sina ekonomiska resurser för att förbättra människors vardag. När kommunens ekonomi tillåter bör det därför vara möjligt att genomföra tillfälliga lättnader som ger ett direkt ekonomiskt tillskott till hushåll som behöver det.

Mot denna bakgrund föreslår Vänsterpartiet att Umeå kommun under december månad slopar avgifterna för äldreomsorg och barnomsorg.

Förslaget skulle innebära att äldre som betalar omsorgsavgifter och barnfamiljer som betalar avgifter för förskola och fritidshem får en tillfällig ekonomisk lättnad inför årets slut. Det är en konkret åtgärd som skulle låta en del av kommunens prognostiserade överskott komma invånarna till nytta.

Vänsterpartiet yrkar därför att kommunstyrelsen beslutar:

att pausa avgifter för förskola, fritidshem och äldreomsorg under december månad 2026.

Beslutet ska skickas till

Stadsdirektör
Ekonomidirektör

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: TOMAS JAKOBSSON
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Umeå kommun
 Befattning: Kommunsekreterare
 Datum och tid: 2026-10-19 15:42:11 GMT+02:00
 Transaktions-ID: bdc5d35ddc994c2cacc558da5657081a

Underskrift 2

Namn: HANS LINDBERG
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Umeå kommun
 Befattning: Kommunstyrelsens ordf
 Datum och tid: 2026-10-20 09:08:41 GMT+02:00
 Transaktions-ID: 8d87e93f52b1435db9291201cc03e780

Underskrift 3

Namn: ANDERS ÅGREN
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Datum och tid: 2026-10-20 09:23:33 GMT+02:00
 Transaktions-ID: 405b14c0f1a4413ab08980e02818c7fe

Underskrift 4

Namn: Therese Ställén
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Umeå kommun
 Datum och tid: 2026-10-20 11:49:46 GMT+02:00
 Transaktions-ID: d04ea25b58c949cba3b805f5e063634e